

**Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.fylkesmannen.no/nordland

Johan Nergaard

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand

Vår ref. 2018/7587

Deres ref.

Dato 09.11.2021

Søknad om dispensasjon - lavtflyging med helikopter - sanking av sau og lam - Lomsdal-Visten nasjonalpark - Johan Nergård

Vedtak

Johan Nergård får dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmedajve for bruk av luftfartøy i forbindelse med ekstraordinær sanking av sau. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav d, og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Du får dispensasjon med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder i perioden 10. november – 10. desember 2021.
- Dispensasjonen gjelder lavtflyging og landing i de områdene av nasjonalparken som ligger nord for Okfjorden (Anddalshatten-Klavesmarka), Okanhalvøya og nordøst for Storfjorden (Langvatnet-Lappskardet) i Brønnøy kommune.
- Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn. Reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før helikopteret går ned.
- Før flyging skal det gis beskjed til lokal SNO (Carl Norberg, telefon 906 45 339) og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt (distriktsleder Torstein Appfjell, telefon 905 07 332). SMS er tilstrekkelig.
- Dispensasjonen skal medbringes i helikopteret.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Bakgrunn

Johan Nergård har 4. november søkt om tillatelse til lavtflyging i området Okfjorden-Klavesmarka. Nergård mangler flere sauer og lam etter sanking. Han ønsker å bruke helikopter for å leite sau i høyt- og vanskeligliggende områder i nasjonalparken.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt er forbudt etter verneforskriftens § 3. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av luftfartøy i forbindelse med husdyrhold, dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav d.

Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering

Søknaden er innenfor verneforskriftens mulighet til å gi dispensasjon. I høst har det vært vanskelige sankeforhold med mye vann i elver og bekker og mange beitebrukere rapporterer om problematiske forhold med sau som er spredd over store områder. Deler av fjordene og de høgereliggende områdene i nasjonalparken er vanskelig tilgjengelig og man frykter også at sau kan stå fast i bratte lier.

Naturmangfoldlovens § 8 sier at vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det.

Områdene det søkes om lavtflygingstillatelse for ble relativt godt kartlagt i forbindelse med verneplan for Lomsdal-Visten og opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra disse ([Miljøfaglig utredning, rapport 2004:3](#)) og [Naturbase](#). Generelt er områdene rundt Okfjorden preget av blandingsskog av gran og furu, men stedvis er det større innslag av bjørk, selje og rogn. Det er også skinnere områder med spredt furuskog. Frodig granskog finner vi særlig rundt Vassbugen. I indre delen av Okfjorden og i Klavesmarka er det marmor, noe som gir grunnlag for rik flora, blant annet en stor edelløvskogsbestand i Klavesmarka. Hoggarvikfjellet og de østvendte lisdene mot Vassbugen ligger også på rik berggrunn. Det er registrert flere viktige naturtypelokaliteter i området. Disse er knyttet til rik edelløvsskog, rikmyr, gammel barskog, kalkskog, gammel boreal lauvskog og kalkrike områder i fjellet.

Storfjorden er preget av stupbratte liser som kaster seg ned i sjøen. De fleste liene inneholder fattige skogtyper og ligger på sure bergarter, men fjordsidene har også rike områder på marmorgrunn. Disse finner vi i Almlia, i Storfjordbotn og innover Lappsardalen. Her finner vi rik karplanteflora, med blant annet innslag av rik edellauvskog og kalkskog. Også i Storfjorden er det registrert mange viktige naturtypelokaliteter, knyttet til rik edellauvskog, kalkskog og rikmyr.

I følge Naturbase er det registrert bakkeseite, ravnerødspore, grå duffrødspore, bittervokssopp, rødskivevokssopp, fagerødspore, svartonekjuke og skorpiltelav i disse områdene. Alle disse er registrert som nært truet i norsk rødliste. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge (for mer informasjon se <http://www.artsdatabanken.no/Rodliste>). I områdene finner vi også yngleområde for rovfugler som kongeørn.

Området er et viktig beiteområde for rein og det må derfor tas særlig hensyn til rein. Dersom det er rein i området må den gis mulighet til å forflytte seg rolig før man eventuelt går ned med helikopter.

Det er gode nok kunnskaper om naturmangfoldet, dette betyr at naturmangfoldlovens § 9, «føre-var-prinsippet», ikke brukes i denne saken.

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samlet belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. Det er ikke dokumentert at lavtflyging med helikopter er til vesentlig skade på naturmangfoldet utenom hekke- og yngletid. Til tross for spor etter tidligere bruk, oppleves områdene som lite påvirkede. Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet fordi det kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelser, slitasje og støy, i tillegg til at det forstyrrer fred og ro som grunnlag for utøvelse av friluftsliv. Bortsett fra Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt's dispensasjon til motorferdsel foreligger det ingen andre gyldige dispensasjoner for motorferdsel i disse områdene.

Deler av området er attraktivt som turområde, særlig gjelder dette for ferdsel til Langvatnet fra Auslia og Klavesmarka. Den største friluftaktiviteten er knyttet til perioden juni-august. Forstyrrelser for friluftslivet må betraktes å være kortvarig og den samlede belastningen på området vurderes derfor som akseptabel.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

VEVELSTAD KOMMUNE	Forvikveien 118	8976	VEVELSTAD
STATSFORVALTEREN I NORDLAND	Postboks 1405	8002	BODØ
Statens Naturoppsyn Trofors	Trofors jernbanestasjon	8680	TROFORS
BRØNNØY KOMMUNE	Rådhuset	8905	BRØNNØY SUND
JILLEN-NJAARKE REINBEITEDISTRIKT	c/o leder Torstein Appfjell Haustreisvegen 98	8684	TROFORS